FAKTAPOHJAINEN

Osallistuminen kolmannen asteen koulutukseen, 20-24-vuotiaat

Missä EU-maissa osallistuminen kolmannen asteen koulutukseen oli 20-24-vuotiaiden ikäryhmässä korkea (yli 50 %) / matala (alle 40 %) vuonna 2018?

A. Korkea osallistumisaste oli Alankomaissa, Tanskassa ja Suomessa. Matala osallistumisaste oli Italiassa, Portugalissa ja Unkarissa.
B. Korkea osallistumisaste oli Slovakiassa, Itävallassa ja Ranskassa. Matala osallistumisaste oli Espanjassa, Puolassa ja Sloveniassa.
C. Korkea osallistumisaste oli Romaniassa, Luxemburgissa ja Maltalla. Matala osallistumisaste oli Saksassa, Belgiassa ja Kreikassa.

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Inflaatio

Oletetaan, että seuraavan 15 vuoden aikana ostamiemiesi tuotteiden hinnat kaksinkertaistuvat. Jos myös tulosi kaksinkertaistuvat, pystyt ostamaan...

A. vähemmän kuin tällä hetkellä
B. saman verran kuin tällä hetkellä
C. enemmän kuin tällä hetkellä

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Opintolaina, nykyarvo ja tuleva arvo

Otit lainaa maksamaksesi opinnot ja elinkustannukset. Laina ja korot maksetaan tasasasuuruisina takaisinmaksuerinä. Onko lainojen määrä, jonka otit, takaisinmaksuerien nykyarvo vai tuleva arvo?

A. Ne ovat sama
B. Tuleva arvo
C. Nykyarvo

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Tulevaisuuden arvottaminen

Verrattuna henkilöön, joka suunnittele taloutensa etukäteen elinkaarella, lyhytnäköinen henkilö antaa... arvoa tulevaisuudessa saamilleen tai maksamilleen rahamäärille.

A. saman verran
B. enemmän
C. vähemmän

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Välivuosi

Mikä on kaikista tyypillisin ilmoitettu syy välivuoden pitämiselle?

A. Kokemuksien hankkiminen sisäisen kasvun vuoksi ja pystyäksesi tekemään parempia päätöksiä tulevaisuuden suhteen.
B. Unohtaa opiskelut, rentoutua ja pitää hauskaa
C. Jättää opiskelu ja työllistyä

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Kyberturvallisuus

Olet juuri saanut uuden pankkikorttisi. Seuraavana päivänä saat pankkikortin henkilökohtaisen tunnusluvun (PIN-koodin). Mikä on järkevin asia, mitä tehdä?

A. Opetella ulkoa PIN-koodin numerosarja käyttämällä jotakin vertauskuvaa.
B. Kirjoitaa PIN-koodi korttiin tai lompakkoosi
C. Tallentaa PIN-koodi puhelimeen tai tietokoneeseen

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Opintolainat ja opintorahat

Mikä on ero opintorahalla ja opintolainalla?

A. Opintorahassa saattaa olla saamisehtoja, mutta toisin kuin lainaa, sitä ei tarvitse maksaa takaisin.
B. Opintoraha edellyttää takaisinmaksua, kun taas lainaa ei tarvitse maksaa takaisin.
C. Niiden välillä ei ole eroa

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Harjoittelupaikka

Mikä on harjoittelujakso? Miten se tulisi järjestää?

A. Yksi tapa mahdollistaa työnantajille halpaa, tai ilmaista työvoimaa
B. Palkallinen työ, joka mahdollistaa joustavan työaikataulun käytön
C. Työharjoittelukokemus, joka voisi/tulisi olla palkallinen

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

TALOUSLUKUTAITO

Kryptovaluutat

Mikä on kryptovaluutta?

A. Valuutta, joka on yhtä arvokas kuin esimerkiksi dollari, euro, kruunu, tai renminbi.
B. Digitaalisessa muodossa oleva varallisuuden laji. Se ei ole minkään tunnistettavissa olevan osapuolen saatavaa, tai velkaa.
C. Varallisuustyyppi, jonka arvon tietää vain sen haltija.

NUORI ? ? PERUSTASO ? ?

VASTAUS

A

Opintorahassa saattaa olla saamisehtoja, mutta toisin kuin lainaa, sitä ei tarvitse maksaa takaisin.

MIKSI?

Jos tarvitset rahaa opiskeluun, on parempi hakea opintorahaa ennen lainan ottamista. Lainan takaisinmaksukyky on arvioitava huolellisesti.

VASTAUS

C

Työharjoittelukokemus, joka voisi/tulisi olla palkallinen

MIKSI?

Palkattoman työn tekeminen voi auttaa opiskelijaa hankkimaan työkokemusta ilman paineita, jotka saattavat liittyä tiettyyn palkalliseen työpaikkaan ja työtehtäviin. Kuitenkin tutkinnon suorittamisen jälkeen tarjotuttujen harjoittelupaikkojen tulisi olla palkallisia.

VASTAUS

B

Digitaalisessa muodossa oleva varallisuuden laji. Se ei ole minkään tunnistettavissa olevan osapuolen saatavaa, tai velkaa.

MIKSI?

Kryptovaluutta on digitaalinen tai virtuaalinen valuutta, joka on suojattu kryptografialla, eikä sitä voi väärentää tai käyttää kahteen kertaan. Monet kryptovaluutat perustuvat lohkoketjuteknologiaan, hajautettuun tietokantaan, jota ylläpitää tietokoneiden verkosto. Niiden haittoja (yleensä): arvon erittäin korkea volatiliteetti, suuri energiankulutus louhintatoiminnassa ja mahdollinen käyttö rikollisissa toimissa. Lähde: Euroopan keskuspankki

VASTAUS

C

vähemmän

MIKSI?

Lyhytnäköisyys tarkoittaa vähäisen arvon antamista asioille, jotka tapahtuvat kaukana tulevaisuudessa, tai kyvyttömyyttä ymmärtää tai ottaa huomioon nykyisten päätösten tulevia seurauksia. Päätöksenteossa ei silloin anneta juuri arvoa sille, kuinka paljon päätös muuttaa hyvinvointia kaukana tulevaisuudessa. Päätös perustuu pääosin sen välittömiin seurauksiin.

VASTAUS

A

Kokemuksien hankkiminen sisäisen kasvun vuoksi ja pystyäksesi tekemään parempia päätöksiä tulevaisuuden suhteen.

MIKSI?

Välivuodet voivat olla erittäin hyödyllisiä käytännön kokemuksen hankkimisessa, sekä opeteltaessa budjetin hallintaa, tulevaisuuden suunnittelua ja tiimityöskentelyä. Ne auttavat myös paremmin ymmärtämään tulevaisuuden vaihtoehtoja, mukaan lukien erilaiset kolmannen asteen koulutuspolut. Kuitenkin välivuosissa on myös riskejä, kuten ajan tuhlaaminen ja väärille raiteille joutuminen.

VASTAUS

A

Opetella ulkoa PIN-koodin numerosarja käyttämällä jotakin vertauskuvaa.

MIKSI?

Jos PIN-koodisi varastetaan, se mahdollistaa kolmannen osapuolen pääsyn tilillesi. Lompakossa olevaan salasanaan voi päästä käsiksi varastamalla lompakon ja tietokoneella, tai puhelimessa olevaan käyttämällä vakoiluohjelmia. Tiedon säilyttäminen omassa muistissa on turvallisinta. Toinen vaihtoehto on varmistaa, että kolmannet osapuolet eivät pääse salasanaan käsiksi jos se on kirjoitettu johonkin.

VASTAUS

A

Korkea osallistumisaste oli Alankomaissa, Tanskassa ja Suomessa. Matala osallistumisaste oli Italiassa, Portugalissa ja Unkarissa.

MIKSI?

Toisen asteen koulutukseen osallistuminen on laajaa EU:ssa, mutta kolmannen asteen koulutukseen (yliopisto ja amk) osallistuminen vaihtelee suuresti maiden välillä, mikä heijastaa myös sosiaalisia ja poliittisia valintoja, eikä pelkästään taloudellista kehitystä. (Lähde: Eurostat)

VASTAUS

B

saman verran kuin tällä hetkellä

MIKSI?

Inflaatio tarkoittaa yleistä hintojen nousua, jolloin ihmisten täytyy käyttää enemmän rahaa ostaakseen samat tuotteet. Rahan arvo laskee. Jos kuitenkin tulosi nousevat yhtä paljon kuin hinnat, pystyt ostamaan saman määrän tavaroita ja palveluita.

VASTAUS

C

Nykyarvo

MIKSI?

Takaisinmaksuerien nykyarvo on sama kuin lainamäärä hetkellä, jolloin otit lainan. Tämä siksi, että nykyarvo lasketaan diskonttaamalla takaisinmaksuerien summa lainakorolla. Takaisinmaksuerien tuleva arvo kuvaa arvoa sillä hetkellä, kun suoritus maksetaan. Takaisinmaksuerän tuleva arvo on siten yhtä suuri kuin nykyarvo + maksetut korot.

TEEN

BASIC

FINANCIAL LITERACY

Tulot

Mitä ovat tulot?

A. Rahaa, joka on saatu takaisin odottamattomasta lähteestä
B. Rahaa, joka oli velkaa ja maksetaan takaisin
C. Kaikki tilillesi tulevat, tai saamasi käteiset rahat

ANSWER

C

Kaikki tilillesi tulevat, tai saamasi käteiset rahat

WHY?

Tulot ovat rahaa, joka syntyy esimerkiksi työansioista, yritystoiminnasta, tai sijoitustoiminnasta. Termiä "kokonaistulot" käytetään yleisemmin yritysten taloushallinnossa erilaisten toimintojen tuotoista.